

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ" – ГР. НЕСЕБЪР
ул. "Любен Каравелов" № 1 тел. 0554/4-23-30, 4-51-83 тел./факс: 0554/4-28-49
e-mail: info-200608@edu.mon.bg www.sou-nessebar.org

СТРАТЕГИЯ

за развитие

НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ

„ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“, гр. НЕСЕБЪР

2023 – 2028 година

Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Стратегията е приета на Педагогически съвет с Протокол № 11/14.09.2020 г. одобрена от Общо събрание към СУ „Любен Каравелов“ с Протокол вх. № 3/14.09.2020 г. и е утвърдена със заповед № 2371/14.09.2020 г. на Директора на училището.

Стратегията е актуализирана на Педагогически съвет с Протокол № 4/08.01.2024 г. и одобрена от Общо събрание към СУ „Любен Каравелов“ с Протокол вх. № 4/08.01.2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Общи положения
- II. Анализ на състоянието на образователната институция – SWOT анализ – Приложение 1
- III. Мисия
- IV. Визия на училището
- V. Принципи
- VI. Цели
- VII. Критерии и показатели за измерване на резултатите
- VIII. Обхват на стратегията
- IX. Финансиране
- X. Администриране
- XI. Мерки за повишаване на качеството
- XII. Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи
- XIII. План за действие с финансиране – Приложение 2

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата стратегия формулира приоритетите и задачите за развитие на училището в периода 2023 - 2028 г., планира действия за постигане на желаната визия, интегрира и ръководи действията на структури и лица в училището, които имат влияние върху развитието му, за да осигури благоприятна среда за обучение, възпитание и социализация на учениците, да ангажира в по-голяма степен родителите като активна страна в процеса на образование и самите ученици, които да поемат отговорност за своето собствено учене и развитие. Стратегията за развитие на училището се актуализира на три/четири години или при необходимост.

1. Нормативна основа

Стратегията за развитие на СУ „Любен Каравелов“, гр. Несебър за периода 2023 – 2028 г. е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието:

- Закон на предучилищното и училищното образование
- Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри
- Закон за закрила на детето
- Наредба № 5 за общообразователната подготовка
- Наредба № 8 за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование
- Наредба № 7 за профилираната подготовка
- Наредба № 9 за институциите в системата на предучилищното и училищното образование
- Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование
- Наредба за финансиране на институциите
- Наредба за приобщаващото образование

2. Кратки исторически данни. Статут

Началото на българското образование в гр. Несебър е поставено непосредствено след Освобождението през 1880 г. До този момент в малкия черноморски град функционирали само гръцки училища с учебна програма и учителски кадри от Кралство Гърция.

Построяването на първата сграда на народното училище в гр. Несебър става през 1893 г. То се изгражда с държавни средства и с дарения и помощи от българското население в цялата община.

През учебната 1909-1910 г. с оглед нарасналите нужди от по-висока степен на образование, в Несебър се открива и българската прогимназия. От 1914 г. прогимназията се

помещава в къщата на Костадин Франгополу, а от 1923 г. в бившата казарма на пограничното поделение в града.

През 1927 г. е открито второто начално училище в новия квартал „Хан Крум“, след реформата в образователната система през 1935 г. учебните заведения в града се сливат в Народната смесена прогимназия, която става средишно училище в общината.

През втората половина на ХХ век наред с увеличението на населението на гр. Несебър нараства и нуждата от подобряване и на училищната материална база. През 60-те и 70-те години в новата част на града се изгражда на два етапа ново основно училище, а в стария град отваря врати ново начално училище. Въвежда се кабинетна система, която действа и до днес. През учебната 1981-1982 г. прогимназията става Единно средно политехническо училище, през 1990 г. – Средно общообразователно училище, а от 2016 г. – Средно училище.

Съобразно нарасналите нужди от засилена компютърна подготовка и овладяване на информационните технологии през последните години бяха обзаведени и оборудвани три компютърни кабинета, а също така се пристъпи към поетапна модернизация на редица кабинети – по химия, физика, природознание, музика и изобразително изкуство. Модернизира се плувният басейн, който заедно с физкултурните салони и спортните площадки се използват ефективно съобразно учебната програма.

СУ „Любен Каравелов“ е със статут на общинско училище.

СУ „Любен Каравелов“, гр. Несебър има опит и добра практика за работа по национални програми и европейски проекти. Непрекъснатото обновяване и обогатяване на материалната база през всички тези години разкрива облика на училището такова, каквото го виждаме днес – желана територия за ученици и учители.

В училището към момента работят 99 педагогически специалисти и 23 служители и работници. Обучават се 1200 ученици от 1. до 12. клас в 50 паралелки.

Приоритетите на училището са както изучаването на чужди езици, хуманитарното, гражданското и предприемаческо образование, така и STEM обучението, работа по национални програми и международни проекти.

Подготовката на възпитаниците ни гарантира добро представяне на НВО и ДЗИ, както и успешна реализация в български и чуждестранни университети.

Добре оборудваната материална база със средствата от дарения, от училищния бюджет и такива по националната програма ИКТ дава възможност за обучение по всички предмети да се използват електронни платформи и учебници, интерактивни методи на преподаване, иновативни подходи.

Плувният басейн към училището дава възможност за спортни дейности по плуване и факултативни часове по плувни спортове за ученици, което допълнителна възможност за развитие на училището и в тази посока.

Европейското измерение става все по-важна част от училищното образование, но училището все още няма достатъчно опит за работа в тази сфера. От 2021 г. е заявено участие по проект Еразъм+.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО

Един от отличителните белези на времето, в което живеем, е бързото развитие на информационното общество на базата на повсеместното навлизане на информационно-комуникативните технологии във всички сфери на икономиката, бита и обществения живот. Революцията в технологиите разкрива неподозирани възможности за извличане на информация и знания, преобразява представите ни за комуникиране във времето и пространството. Неслучайно днешната епоха се определя като епоха на знанието. От друга страна през последните години Европа е в период на трансформация. Икономическата криза заличи постигнатия в продължение на много години икономически и социален напредък и изкара на показ слабостите в европейската икономика. В същото време светът се движи с бързи темпове, а дългосрочните предизвикателства като глобализацията, недостатъчните ресурси и застаряването на населението се изострят. Нуждаем се от стратегия, която да ни помогне да излезем от кризата по-силни. „Европа 2020“ предлага визия за социална пазарна икономика на Европа за 21-ви век, като един от трите подсилващи приоритета е „интелигентен растеж – изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации“.

През август 2016 г. влезе в сила Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), според който „образованието е основен приоритет“.

Най-голямото достойнство на ЗПУО е идеята да се възстановят и хармонизират отношенията на училището с постоянно изменяща се външна среда. В унисон с европейските и национални приоритети, са изведени основните принципи и цели на българското образование, като един от тях е „иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите“.

Външни фактори:

Влиянието на външните фактори върху развитието на образованието неминуемо има въздействие, изразяващо се в нарастваща дисхармония между мисията на училищната институция и неясно дефиниране към качеството на предучилищното и училищното образование.

Тази неопределеност доведе до изолация и изоставане на българското училище от социалните потребности. Училището като институция функционира в условията на променена и агресивна среда, която оказва силно влияние върху мотивите за учене, а също така и така и върху поведението на учениците. Основният, очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна реакция, засягаща преобразуването на училищната система, промяна на целите, технологиите, отношението и стила на работа на учителите. Решаването на тази трудна задача преминава през мотивационната сфера на педагозите, а това е изключително деликатен и чувствителен проблем на днешното време.

При изследване на влиянието на външната среда е необходима направата на т.нар. PEST анализ (въздействието на политическата, икономическата, социалната и технологична среда).

При анализ на тенденциите на външната среда се отчитат следните моменти:

- *Политическа среда* – стратегическата цел на ЗПУО е повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище, качествена промяна в методите и организацията на обучение, внедряване на иновации на базата на ИКТ, ново отношение към ученика и учителя, въвеждане на вътрешно и външно оценяване, нова образователна структура, децентрализация на образователната система.
- *Икономическа среда* – нестабилна икономика, невисоки доходи на средностатистическите семейства, безработни родители, свиване на разходната част от бюджета на училището, трудности в условията на пандемия и намалени финансови възможности на семейството.
- *Социална среда* – влошаването на демографските показатели, ниска заинтересованост на някои от родителите, отрицателното влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене, предпочитания за мигриране в чужбина, недостатъчно ефективна социална политика за хората в неравностойно положение, често липса на мотиви в семейството за потребност от образование, обществена търпимост към отрицателните явления в обществото и престъпността, социални различия между учениците, ниска мотивация за учене и негативно отношение към училищната институция, очертаваща се криза за учителски кадри. Най-влиятелният фактор за промени и въвеждане на иновации в образователните институции са изменящите се потребности на потребителите (обучаеми, родители, работодатели) в условията на конкурентна среда.
- *Технологична среда* – подобряване на технологичното обезпечаване на училищата, въвеждане на ИКТ, интернет и електронно обучение, промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии, политика на национално ниво за внедряването на ИКТ в училище, нагласи и стремеж за подобряване на материално-техническата база, създаваща условия за повишаване на ефективността на обучението, преодоляване на консерватизма в образованието, постигане на ново качество на образователния процес на основата на иновационното мислене. Технологичните иновации влияят върху материалната база за обучение и потребностите от нови специалисти. Те водят до технологични промени в образователната среда като цяло и изискват нови компетентности у преподавателите. По тази причина и една от „ключовите компетентности“ за учене през целия живот са дигиталните компетентности.

На този етап външната среда не оказва необходимото благоприятно въздействие върху развитието на училището. Най-силно изразени негативни фактори са икономическата и социална среда, които имат определящо значение. Прогнозите на тяхното развитие и влияние са противоречиви. Като член на Европейския съюз България се налага да преследва целите на догонване и изравняване със стандартите на икономическо и социално развитие на останалите страни-членки.

Вътрешни фактори:

Училището има оптимален капацитет за обучение на 50 паралелки и 21 групи в ЦОУД. През последните години е достигнат почти максимален капацитет в учителския състав.

Броят на учениците през последните 5 години е сравнително постоянен, и бележи 10% ръст през последната учебна година.

Средната пълняемост на паралелките е 25 ученика:

Прогнозата за следващите учебни години е показателят пълняемост да се запази сравнително постоянен.

Средния успех през изминалата 2022/2023 учебна година е Мн. Добър 4,56.

Наблюдава се относителна стабилност в резултатите от учебната работа и средния успех за училището.

Реализирани проекти:

- НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“
  - за осигуряване на интернет свързаност и покритие в училище и ползване на електронни платформи с образователни ресурси;
  - оборудване на кабинет по ИТ с компютърна техника.
- Националната програма „Заедно в изкуствата и спорта“
  - През 2023-2024 учебна година в 6 групи, в които са включени 90 ученика;
- НП „Ученически олимпиади и състезания“
  - През 2023-2024 учебна година в 2 групи, в които са включени 10 ученика;
- Програма на Държавен фонд „Земеделие“ по схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“

- Програма „Еразъм+“
  - През 2023-2024 учебна година кандидатствахме за акредитация;
- Училищна програма за „Занимания по интереси“
  - През 2023-2024 учебна година в 27 групи за занимания по интереси, са провеждани занимания 4 тематични области: природни науки, математика, технологии, гражданско образование, изкуства и култура. Обхванати ученици – 382 от 2. до 11. клас.
- Проект Равен достъп до училищно образование в условията на кризи
  - През 2023-2024 учебна година в 15 групи, в които се обучиха 101 ученика от 1-ви клас по Дейност 2
- Проект BG05M20P001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“
  - През 2023-2024 учебна година в 1 клуб са включени общо 15 ученика

III. СТРАТЕГИЧЕСКА МИСИЯ

СУ „Любен Каравелов“, гр. Несебър гарантира осигуряването на условия за непрекъснатост, приемственост и системност на обучението, като включва и приобщава всеки ученик, създава възможност да го подготви за пълноценен живот, като му дава възможност да придобие необходимия набор от знания, умения и компетенции, възпитава и подкрепя личностното му развитие, в съответствие с изискванията на ЗПУО и поднормативните му актове.

Изгражда личности с компетентности и отговорно лично поведение за активно включване в обществения живот, готови да приемат предизвикателствата на новите технологии, с изследователска нагласа и готовност за експериментиране.

Въвежда и развива иновативни подходи, чрез компютърните технологии. Отстоява изградени традиции в чуждоезиковото обучение, обучението по ИТ, използвайки избираемите и факултативните учебни часове както и часовете по занимания по интереси, с цел подобряване на основните лингвистични, презентационни и социални умения.

Осигурява адаптиране на учебния процес към реалните условия за заобикалящата ни среда както и на нуждите на трудовия пазар чрез обучение с професионална насоченост. Поддържа и усъвършенства материално-техническата база на училището в съответствие със STEM обучението, за развитие на творческите заложби на учениците и за физическа активност и спорт. Предоставя устойчиво развитие на образованието, приучава креативното мислене и по-голяма информираност на цялата училищна общност.

IV. ВИЗИЯ

СУ „Любен Каравелов“, гр. Несебър да продължи да се утвърждава като привлекателна образователна институция в общината. Да отстоява собствения облик на училището с осъществяване на разширено и/или интензивно обучение по чужди езици,

информационни технологии, както и да разширява възможностите за професионално обучение в гимназиален етап, занимания по интереси, факултативно обучение по плуване и извънкласни дейности по избор.

Запазване и разширяване на екипа от висококвалифицирани педагогически специалисти, които имат съвременно мислене и могат успешно да прилагат държавните образователни стандарти, използвайки иновативни методи, включително при електронно обучение от разстояние и повишават своята квалификация. Да участват в различни проектни дейности.

Успешно модернизиране и оптимално адаптиране към европейските изисквания за качествено образование, ефективно и перспективно инвестиране на финансовите ресурси, за съвременно оборудване на компютърни кабинети, център за STEM обучение, класни стаи за интерактивно обучение и библиотека с информационен център.

Приобщаване и подкрепящо образование, с осигурена допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост.

Разширяване на възможностите за целодневна организация на учебния процес в начален етап, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

Включване в програма „Еразъм+“ на Европейския съюз, както и участието ни по национални програми и международни програми и проекти.

Възпитаване и изграждане на дух на родолюбие, за задълбочаване и разширяване на инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на родния край и на родината ни, чрез изграждане на тематични участия във фестивали, конкурси и състезания на регионално и национално ниво.

V. ПРИНЦИПИ НА РАЗВИТИЕТО

В ЗПУО ясно и категорично образованието е дефинирано като национален приоритет. Основни принципи при разработването на стратегията са както общоприетите училищни ценности, произтичащи от нормативните документи, така и изведените четири приоритетни стълба в доклада на ЕК по образование: учене за знания и компетенции („да се учим да учим“); учене за практическо изпълнение на различни задачи и за самостоятелно справяне с професионалните задължения („да се учим да правим“); учене, насочено към професионални умения – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно да постигане на общи цели („учене, за да живеем в разбирателство с другите“); учене, насочено към оцеляване в ситуации на промени, конфликти и кризи („да се учим да бъдем“).

СУ „Любен Каравелов“ е ориентирано към интереса и мотивацията на детето и ученика спрямо възрастовите и социални промени в живота му и способността му да прилага усвоени компетентности.

Други принципи:

Ориентираност към личността

Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност. Нашата цел е да подготвим бъдещите граждани за учене през целия живот, като предоставим качествено и отговарящо на световните тенденции образование и възпитание. Доброто образование, което дава нашето училище, дава възможност на децата и младите хора да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото.

Равен достъп

Всеки ученик постъпил в училището има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му. СУ „Любен Каравелов“ запазва и развива таланта на всяко дете, така че да живее пълноценно, да придобива нови знания и умения и да израства като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност.

Съхранение и развитие на българската образователна традиция, сътрудничество

„Европейско училище с български традиции“ е мотото на училището. Успешната образователна и възпитателна политика, като се започне от начален етап и се стигне до зрелостниците, се основава на широко участие в сътрудничество с други институции – от концепцията до изпълнението. Обучение и преподаване на чужди езици с ИКТ, нови подходи и идеи за интерактивна класна стая, подсилване на синергията в търсене на комбинативен подход за постигане на поставените цели, защото екипната работа и подкрепа за нас са ключово звено за постигане на иновативност и повишаване качеството на работата ни, към което се стремим и за което работим.

Отговорност и гъвкавост

Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, са ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.

Административното ръководство и педагогическата колегия демонстрира воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати. За СУ „Любен Каравелов“ – Несебър усъвършенстването и професионалното развитие на образованието са най-важните сфери за модернизация и интернационализация

на обучението. Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие. Всички участници в образователната и възпитателната дейност отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките. Откликване на изискванията на обществото за устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управление и състояние.

Законосъобразност

Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на законите и всички нормативни актове в нашата страна. Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на децата и учениците в СУ „Любен Каравелов“, и се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

VI. ЦЕЛИ

Главна цел:

Дългосрочната политика на училището е свързана с постигане на устойчиви резултати в образователно-възпитателния процес. Нуждата от развиващо се образование, придобиването на ключови компетентности като – знания, умения и нагласи, повишаването на културната осъзнатост и чуждоезиковата подготовка, са част от личностното развитие на всеки от нас, за да достигнем европейски стандарти в обучението.

Утвърждаване на СУ „Любен Каравелов“ – Несебър като силна и активна общност, в която всички заинтересовани страни си сътрудничат за създаването на подкрепяща образователна среда, насърчаваща разгръщането на потенциала на всеки ученик, стимулираща интелектуалното, творческото и личностното му развитие и подготвящата го за успешна социална и професионална реализация.

Стратегически цели:

1. Повишаване на резултатите от учебната работа и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик.
2. Повишаване ефективността на управлението на училището.
3. Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.
4. Осигуряване на съвременна и адекватна на образователния процес материална и технологична обезпеченост на училището.

Оперативни цели и дейности за постигането им:

1. *Повишаване на качеството и ефективността на учебната дейност и подобряване на постиженията на всички ученици по всички учебни дисциплини*

- Осигуряване на широк достъп на учениците до съвременните технологии и разнообразни средства за информация.
  - Създаване на условия за по-голяма практическа приложимост на обучението, по-голяма връзка с реалния живот и ориентиране към конкретни резултати.
  - Повишаване на резултатите от външното оценяване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
  - Формиране на положително отношение към училището и ученето, стимулиране на участието във всички форми на учене: формално образование, неформално обучение и самостоятелно учене.
  - По-широко използване на иновативни методи на преподаване и учене: интерактивни методи, компютърно и проектно-базирано обучение, проблемно обучение.
  - Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.
2. *Обучение и възпитание на учениците, гарантиращи успешна социализация, отговорно гражданско поведение и емоционално израстване*
- Повишаване процента на учениците, демонстриращи социална култура и поведение, което допринася за развитието на позитивна образователна среда.
  - Разширяване и разнообразяване на формите на обучение и възпитание в дух на патриотизъм, демократично европейско гражданство, екологично поведение, потребителска култура, в съответствие с нормативните изисквания, заложиени в ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование.
  - Развитие на действащо и инициативно ученическо самоуправление.
3. *По-широко ангажиране на семейството и местната общественост в живота на училищната общност*
- Разширяване на участието на семейството в училищния живот, обучението, възпитанието и социализацията на учениците.
  - Подобряване на комуникацията и сътрудничеството между училище, родители и представители на местната общност.
  - Повишаване на семейната и обществена осведоменост по теми и въпроси, свързани с образованието.
  - Приобщаване на родителската общност за активно взаимодействие при решаване на важни за училището въпроси и проблеми.
  - Засилване ролята на Обществения съвет при определяне цялостната политика на училището.
  - Заздравяване на връзките и партньорствата със заинтересовани страни и представители на местния бизнес с цел осъществяване на общи проекти и спонсорство.

4. *Провеждане на политика за подкрепа на личностното развитие на учениците и за разгръщане на техните таланти и способности*
- Интегриране на иновативни форми и методи на възпитателна работа с оглед цялостно личностно развитие на учениците.
  - Създаване на условия за изява на всички ученици в съответствие с техните способности, възможности и желания.
  - Активна работа в посока творческо развитие на учениците и утвърждаване на училището не само като образователен, но и като духовен и културен център.
  - Създаване на условия и осигуряване на широк спектър от извънкласни форми в свободното време на учениците.
  - Обмен на добри практики за възпитателна работа с учениците.
  - Популяризиране постиженията и изявиите на учениците.
5. *Подобряване имиджа на училището, утвърждаване на облика му и прилагане на ефективни форми за комуникация с медиите и с широката общественост*
- Издигане престижа на училището и утвърждаване на доброто му име в условията на растяща конкуренция.
  - Развитие на училищните традиции, създаване на нови, утвърждаване на уникалния образ на училището и изтъкване на неговите силни страни на предимствата му пред останалите образователни институции в региона.
  - Популяризиране постиженията на училището, получените отличия и награди на ученици и учители.
  - Прозрачност на публичната дейност на училището, отчетност по важни направления от дейността му.
  - Обогатяване на училищни символи и ритуали.
6. *Развитие и управление на безопасна, поддържаща и хуманна образователна среда, в която екипната работа, взаимното уважение и общочовешките ценности са ценени и прилагани*
- Осигуряване и гарантиране на такива условия за учене на учениците и работата на учителите, при които те разгръщат оптималния си капацитет, с минимални нива на стрес.
  - Поддържане на безопасна среда и здравословни условия навсякъде в сградата на училището и прилежащите пространства.
  - Подобряване на образователната среда – комуникацията в рамките на училището посредством създаване на сплотени и активно работещи училищни екипи.
  - Създаване на механизми и инструменти за гарантиране на сигурността и реализиране на мерки за закрила на здравето и безопасността на учениците, педагогическия и непедагогическия състав на училището.

- Реализиране на конкретни мерки, основаващи се на принципите за превантивен контрол.
- Провеждане на дългосрочни действия, касаещи здравното образование, физическата култура, гражданските права и творческите дейности, отнасящи се до непосредствената сигурност и безопасност на децата в училище.
- Развитие и подобрения във външната и вътрешна среда на училището.
- Удовлетворяване на специфичните образователни потребности на учениците, съгласно ДОС за приобщаващо образование.

7. *Усъвършенстване на системата за квалификация и професионално развитие на ръководния, непедагогическия и административния персонал*

- Оптимизиране структурата на изградената и действаща в училището система за квалификация. Разнообразяване на формите за квалификация.
- Квалификация на класните ръководители за работа с родителите и с учениците в риск.
- Продължаваща подготовка и сертифициране на учителите за иновативно използване на ИКТ.
- Насърчаване на формалното, неформалното и самостоятелното учене през целия живот, както и придобиването на ПКС от педагогическите специалисти.
- Развитие на квалификацията на училищното ръководство и административния персонал.
- По-активно прилагане на форми за вътрешноучилищна квалификация: практически семинари, обмен на добър педагогически опит. Създаване и използване на рамка за споделяне на добри практики.
- Подпомагане кариерното развитие на учителите.
- Синхронизиране на квалификацията с изискванията на новия образователен закон, ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, потребностите и интересите на педагогическите специалисти.

8. *Ефективно внедряване на ИКТ в цялостната дейност на училището и с оглед подготовката на учителите и учениците за учене, работа и живот в съвременното високотехнологично и информационно общество*

- Продължаващо модернизиране на материално-техническата база на училището в сферата на новите технологии.
- Развитие на информационно-методическа среда: създаване и споделяне на електронни „бланки“ с педагогически материали, образователни ресурси, урочни планове.
- Завършване на процеса на дигитализация на училищната документация.

- Поддържане на постоянна система за ОРЕС чрез създаване и запазване на съществуващите виртуални класни стаи.
- Създаване на условия за усъвършенстване на дигитална компетентност на учениците и за развиване у тях на мотивация за получаване на знания, непрекъснато самоусъвършенстване и критично мислене посредством използване на модерни ИКТ.
- Продължаващо внедряване на новите ИКТ с цел повишаване ефективността на обучението.

9. *Насърчаване и повишаване на грамотността*

- Постигане високо равнище на функционалната грамотност на учениците.
- Изграждане на образователна среда, насърчаваща грамотността.
- Повишаване на квалификацията на учителите с набор от компетентности, свързани със съвременните аспекти на четенето.

10. *Подобряване и естетизиране на материалната база, интериора и екстериора*

- Подобряване състоянието на външната и вътрешна среда.
- Естетизация на коридорите, класните стаи и кабинетите.
- Подобряване на закритата спортна база.
- Естетизация на училищния двор.

VII. КРИТЕРИИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Област „Управление на институцията“

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Индикатори:

- 1.1. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието.
- 1.2. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието.
- 1.3. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието.
- 1.4. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо качество на образованието.

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Индикатори:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти.
- 2.2. Разработване на училищни проекти.
- 2.3. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета.
- 2.4. Наличие на приходи на училището.

Критерий 3: Квалификационна дейност

Индикатори:

- 3.1. Реализирани квалификационни дейности за педагогическия персонал на вътрешноинституционално ниво.
- 3.2. Реализирани квалификационни дейности за педагогическите специалисти, проведена от други институции.
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Индикатори:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището.
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини.
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Индикатори:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала.
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения.
- 5.3. Делегиране на права.
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите.
- 5.5. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно (материално и финансово) подпомагане на извънкласни дейности.
- 5.6. Качество на административното обслужване.

Област „Училищна среда“

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Индикатори:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда.
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социална институция

Индикатори:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП.
- 2.2. Наличие на Етичен кодекс и правила за разрешаване на възникнали конфликти.
- 2.3. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти.
- 2.4. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 2.5. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

Индикатори:

- 3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда.
- 3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири на ученици, родители и други външни лица.
- 3.3. Наличие на съвременно оборудвани класни стаи и кабинети.
- 3.4. Осигуреност с материали и консумативи.
- 3.5. Достъпен за всички ученици по всяко време на учебния ден интернет.
- 3.6. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета - наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им.
- 3.7. Опазване на интериора и екстериора на училището.
- 3.8. Функционално място на учителя – осигурен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Индикатори:

- 4.1. Система за движение на информацията.
- 4.2. Осигуреност на училището с мрежова и комуникационна свързаност.

4.3. Наличие и качество на компютърна и комуникационна техника.

Критерий 5: Учебна дейност

Индикатори:

5.1. Подготовка и планиране на уроците.

5.2. Структура на урока – ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол.

5.3. Планиране и използване на ИКТ, интерактивност, иновации в урока.

Критерий 6: Оценяване и самооценяване

Индикатори:

6.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

6.2. Известни на учениците критерии за оценка.

6.3. Ритмичност на оценяването.

6.4. Изградени умения у учениците за обективно самооценяване.

Критерий 7: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Индикатори:

7.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

7.2. Умения за работа в екип в паралелката.

7.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в клас.

Критерий 8: Резултати от обучението

Индикатори:

8.1. Резултати от НВО и ДЗИ.

8.2. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.

8.3. Относителен дял (в %) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.

Критерий 9: Надграждане на знания и умения

Индикатори:

9.1. Организираны от училището състезания, конкурси и др.

9.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.

9.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

9.4. Изградени екипи за работа по проекти.

Критерий 10: Педагогически постижения

Индикатори:

10.1. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация (в т.ч. ПКС) спрямо броя на заявителите такава.

10.2. Относителен дял (в %) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.

10.3. Относителен дял (в %) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.

10.4. Брой учители, подготвили ученици, класирани на областни и национални кръгове на състезания, олимпиади и др.

Област „Социализация, възпитаване и приобщаване на учениците“

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Индикатори:

1.1. Планиране на възпитателна дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите.

1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласни дейности.

1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.

1.4. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

Критерий 2: Дейности по основни направления и социализация и приобщаване

Индикатори:

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия.

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им.

- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.
- 2.6. Реализиране на дейности за екологично възпитание на учениците.
- 2.7. Реализирани на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
- 2.8. Ритуализация на училищния живот.

Област „Училищно партньорство“

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Индикатори:

- 1.1. Партньорство между преките участници в училищното образование.
- 1.2. Създадени условия за подкрепа на млади учители.
- 1.3. Включване на учителите в управлението на промените в училището.
- 1.4. Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, обществения съвет и екипа на ученическото самоуправление.
- 1.5. Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.6. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности.
- 1.7. Осигурен достъп на родителите до учебната документация.
- 1.8. Дейност на обществения съвет и училищното настоятелство.

Критерий 2: Външно партньорство

Индикатори:

- 2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното самоуправление.
- 2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията.
- 2.3. Взаимодействие с местната общественост.
- 2.4. Сътрудничество със социалните партньори и работодателските организации при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения,

становища, съвместни проекти, модернизирани на материалната база на институцията, планиране на приема след завършено основно образование.

2.5. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.

Област: „Патриотично възпитание, формиране на национална самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците“

Критерий 1: Цели на патриотичното възпитание

Индикатори:

- 1.1. Възпитание на любов към семейството, дома, училището, града, родината.
- 1.2. Развитие на интереса към българското народно творчество и занаяти.
- 1.3. Формиране на светоглед, жизнена позиция, гражданско поведение, гражданска съвест и отговорност.
- 1.4. Формиране на толерантност, чувство на уважение към другите народи и техните традиции.

Критерий 2: Задачи, свързани с целта на патриотичното възпитание

Индикатори:

- 2.1. Развитие на художествено-артистичните заложби на учениците в различните видове изкуство.
- 2.2. Приобщаване към отбелязване на обществено значими дати, събития и български народни празници.
- 2.3. Изграждане на умения за работа в екип.
- 2.4. Толерантно отношение към всички членове на българското общество. Внасяне на емоционален заряд и удовлетворение на възпитаниците ни, емоционално обвързване с града и неговия дух.
- 2.5. Мотивация да останат в него и тук да търсят своята реализация.

Област: „Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности“

Критерий 1: Утвърждаване на училището като научно, културно и спортно средище

Индикатори:

1.1. Приемане и изпълнение на ежегодна програма за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насоченост към развитие на творческия потенциал на учениците.

1.2. Организиране, поощряване и своевременно информиране за участие в детски и младежки конкурси от регионален, национален и международен характер.

1.3. Съвместна работа с НПО и клубове по интереси в допълнителни образователни услуги и проекти.

1.4. Предоставяне на достъп до училищната база за провеждане на различни видове спортни и културни дейности.

Критерий 2: Изграждане на навици за здравословен начин на живот

Индикатори:

2.1. Организиране, поощряване и своевременно информиране за участие в детски и младежки конкурси от регионален, национален и международен характер.

2.1. Изпълнение на дейностите по на Националния календар за извънучилищни дейности и Националния спортен календар на МОН.

2.3. Участие в НП „Заедно в изкуствата и спорта“.

Област: „Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование“

Критерий 1: Основни цели

Индикатори:

1.1. Подкрепа на личностното развитие на учениците – предоставяне и приобщаване на учениците.

1.2. Утвърждаване на ученическото самоуправление.

1.3. Екологична култура и навици за здравословен начин на живот.

Област: „Предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание“

Критерий 1: Осигуряване на позитивна образователна среда

Индикатори:

1.1. разработване и реализиране на мерки за проследяване на уязвимите ученици или групи в класовете.

1.2. Инициране на информационна кампания за уязвимите групи и необходимостта от приобщаване, толерантност и добронамереност.

- 1.3. Инициране на дарителски кампании и организиране на благотворителни прояви.
- 1.4. Работа по национални програми и проекти като мярка за осигуряване на равен достъп до образование и възможности за приобщаване на учениците от уязвимите групи.
- 1.5. Повишаване броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.

Критерий 2: Оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на всеки ученик, който има необходимост от такава, съобразно личните интереси, потребности и нужди

Индикатори:

- 2.1. Развитие на потенциала на всеки ученик чрез различна екипна работа, сътрудничество между отделните специалисти и осигуряване и насочване към занимания по интереси.
- 2.2. Кариерно ориентиране – като част от общата подкрепа на учениците, то се осъществява в часовете на класа (от класен ръководител, училищен психолог и педагогически съветник).
- 2.3. Морални и материални награди за активно участие и по-нататъшно мотивиране на учениците.

Критерий 2: Допълнителна подкрепа

Индикатори:

- 2.1. Оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик.
- 2.2. Допълнителната подкрепа включва: ресурсно подпомагане, работа с дете или ученик по конкретен случай, осигуряване на достъпна архитектурна среда.
- 2.3. Изработване на индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети.

Критерий 3: Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и приобщаване на уязвимите групи чрез активно участие и ангажираност

- 3.1. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство и класните ръководители.
- 3.2. Разчупване на стереотипа за провеждане на родителските срещи.
- 3.3. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на уязвимите ученици и тяхното консултиране.
- 3.4. Инициативи за подпомагане на уязвими ученици.

Област: „Противодействие на тормоза и насилието“

Критерий 1: Цялостен подход за предотвратяване на тормоза и насилието

Индикатори:

1.1. Системни усилия за възпитаване у учениците на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията.

1.2. Следване на последователни стъпки за подкрепа и разбиране на последиците от насилието и за справяне с неприемливото поведение на децата, които не наблягат на наказанието.

1.3. Учениците познават различните видове тормоз и насилие, причините и последствията от тормоза и насилието и могат да дадат примери за тях.

1.4. Дейности по превенция на тормоза на равнище училище.

1.5. Дейности по превенция на тормоза на равнище клас: създаване на правила на отношения в класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите създават пространство за отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответствие и съответно осмислянето.

VIII. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА

- Ученици
- Педагогически специалисти от училището
- Директор
- Административни служители
- Непедагогически персонал
- Родители – чрез обществения съвет
- Училищно настоятелство
- Социални партньори и други заинтересовани страни.

IX. ФИНАНСИРАНЕ

СУ „Любен Каравелов“, гр. Несебър има опит при планирането и изразходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция като план от дейности, обхващащ управленски задължения, политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва: поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват, за да бъдат постигнати тези цели; работна дейност и практики; мерки за контролиране на потенциалния риск.

Делегираният бюджет, като модел на финансиране и управление на финансовите ресурси в системата на училищното образование, е положителна стъпка. Финансовите

ресурси ще бъдат насочени към постигане на целите на училищната образователна политика. През четиригодишния период по изпълнение на стратегията ще разчитаме на поэтапното увеличение на средствата за образование. Увеличението на финансовите средства вероятно ще бъде съпроводено с усилване на фокуса върху резултатите и подобряване на ефективността за използване на ресурсите и обвързване финансирането на училището с постигане на целите и задачите за качествено образование, с включване на повече фактори, определящи различия в разходите на един ученик, във формулата за разпределяне на средствата, включване на елементи като качество на обучението, посещаемост и брой на завършилите ученици в модела на разпределение на средствата в системата.

Извън единните разходни стандарти можем да разчитаме на средства:

- За стипендии;
- За учебници и учебни помагала;
- За подпомагане на физическото възпитание и спорт;
- За деца и ученици на ресурсно подпомагане;
- За подобряване на материално-техническата база;
- За целодневно обучение;
- За въвеждане на ИКТ и други целеви средства, за които има отделно регламентиран ред и условия за разпределение.

Средства по национални програми на МОН, европейски и други международни проекти.

Заплащане на труда на учителите и служителите в училището ще се извършва съгласно вътрешните правила за работна заплата и системата за финансово управление и контрол.

Нашите усилия ще бъдат насочени към:

Подобряване на механизмите за контрол, отчетност и отговорност при управлението на финансовите ресурси на ниво училище.

Повишаване на капацитета ни за оползотворяване на средства от Европейския съюз. Ефективно и прозрачно използване на средствата по национални и европейски програми, което означава усвояване на ресурсите по предназначение, за добре планирани проекти с истинска европейска добавена стойност и по-добро постигане на целите като цяло.

Създаване на условия за повишаване притока на публични и частни средства към училището. Осигуряване на условия за родителско и гражданско участие в управленската и финансовата дейност на училището.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл. 22, ал. 2, т. 17 от ЗПУО. Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активна намеса на човешки фактор чрез осъществяването на мерки, политики и дейности.

X. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигане на стратегическите и оперативните цели за четиригодишния и оперативните цели за четиригодишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на Плана за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране. Очакваните резултати са обвързани и с редица съпътстващи процеси, което прави тези резултати трудно за прогнозиране. Всеки представител на образователната институция е ангажиран с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес. Предвижда се установените потребности в сферата на качеството на образователния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

XI. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕНА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

1. ЦЕЛ И ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С тези мерки се цели да се подобрят условията и редът за разработване на ефективна вътрешна образователна система за осигуряване и управление на качеството на образованието.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията на МОН за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на СУ „Любен Каравелов“, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

2. ПРИНЦИПИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕ В СУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛО“, гр. НЕСЕБЪР

Качеството на образованието се осигурява при спазване на следните принципи:

- 2.1. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите.
- 2.2. Автономия и самоуправление.
- 2.3. Ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението.
- 2.4. Удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица.
- 2.5. Приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики.
- 2.6. Непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството.
- 2.7. Целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование.
- 2.8. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на заинтересованите страни.
- 2.9. Лидерство и разпределяне на отговорности за постигане на целите на училището.
- 2.10. Сътрудничество, прозрачност и социален диалог между всички участници в процеса на обучението и образованието.
- 2.11. Прилагане на добри педагогически практики.
- 2.12. Непрекъснатост, демократичност, прозрачност в процеса за повишаване на качеството.

3. ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимосвързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и/или обучение и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти. Вътрешна система за осигуряване на качеството включва:

- 3.1. Политиката и целите по осигуряване на качеството.
- 3.2. Органите за управление на качеството и правомощията им.
- 3.3. Правила за нейното прилагане.
- 3.4. Годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване.
- 3.5. Условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяването.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията или комисииите се определят от директора в зависимост от вида и обема на възложените задачи. Комисията в СУ „Любен Каравелов“ се определя преди началото на всяка учебна година.

Директорът:

- Организира, контролира и отговоря за цялостната дейност по функционирането на вътрешна система за управление на качеството.
- Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството.
- Определя състава на комисията.
- Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството на институцията.
- Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане по самооценяването.
- Предоставя годишен доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието.
- Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството.
- Организира изпълнението на следните дейности:
  - Анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията.
  - Анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията.
- Посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати.
- Посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование.
- Планиране на ежегодни дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на институцията.
- Изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на институцията и реализирането на заложените цели в нея.
- Определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение.
- Определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване – учители, ученици, родители, директор.
- Утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструменти за самооценяване.
- Утвърждава, преди края на учебната година, доклада за самооценяването.

Педагогическият съвет приема:

- Мерките за повишаване на качеството на образованието.
- Годишният доклад за резултатите от проведеното оценяване.

Целите и политиката по осигуряване на качеството се разработват от директора-ръководителя на институцията, в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

Орган за управление на качеството са:

- Директорът-ръководителят на институцията.
- Педагогическият съвет.

4. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

4.1. Дейности, свързани с училищната институция

- Модернизиране на материално-техническата база.
- Прилагане на механизъм за адаптиране на обучаваните към сферата на институцията.
- Осигуряване на интеркултурно обучение.
- Развитие на организационна култура в институцията.
- Механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.
- Реализиране на училищни, национални, международни програми и проекти.
- Активно и коректно взаимодействие училище-родители.
- Организиране на извънкласни форми на обучение на учениците.
- Взаимодействие с местната общност, със социалните партньори, университети и др.
- Използване на всички механизми на държавата за привличане по-дълго оставане в училище на всички ученици.
- Целодневна организация на учебно-възпитателната дейност и нов поглед към възможностите ѝ.

4.2. Дейности, свързани с учителите

- Подобряване на възможностите за допълнителна и продължителна квалификация на учителите по специалността им от висшето образование за подобряване на тяхната личностна ефективност.
- Подкрепа на всеки креативен преподавател и насърчаване на повече иновативни подходи за преподаване.
- Използване на всички възможности за практичност в преподаването на уроци за обединяване на знания и умения на учениците в различни предмети.
- Максимално намаляване на административното бремене за сметка на повече време за новаторство в класната стая.
- Прилагане на методи за по-дълго задържане на интереса и вниманието на учениците.
- Насърчаване на комуникацията между учителите.
- Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетенциите на учениците.

- Ясно формулиране на критериите и правилата за оценяване.
- Развиване на позитивно отношение учител-ученик.

4.3. Дейности, свързани с учениците

- Повишаване на мотивацията на учениците.
- Ефективна обратна връзка с учениците.
- Развиване на позитивно отношение учител-ученик.
- Подобряване на образователните резултати на учениците.
- Намаляване на неграмотните деца.
- Активност в учебния процес на учениците.
- Подготовка за участия в олимпиади, състезания, конкурси на общинско и национално ниво.
- Политики за подкрепа на гражданското, здравното и интеркултурното образование.

4.4. Дейности, свързани с родителите

- Създаване на възможности за договорености с родителите за по-добро бъдеще на децата им в образователната система.
- Ролята на възпитанието на всеки ученик и отношението на родителите към образованието в институцията.
- Ефективна и прозрачна обратна връзка с родителите за образованието и възпитанието на децата им.
- Предотвратяване на жалбоподавания, недоволства, конфликти от страна на родителите като досегашен модерен начин за разрешаване на проблеми в институциите в противовес на това максимално подобряване на комуникацията учител-родител.
- Родителите – съпартньори на учебно-възпитателния процес.

5. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В СУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“, гр. НЕСЕБЪР

За изпълнение на мерките са заложили следните показатели:

- Постигнати резултати на ученици
  - Повишаване на общия успех на учениците.
  - Резултати от НВО и ДЗИ.
  - Брой участници и класирани на областен и национален кръг на олимпиади на МОН.
  - Заемане на призови места на международни и национални състезания.
  - Брой ученици, участващи в национални и международни проекти.
- Поведение и дисциплина
  - Намален брой на допуснатите отсъствия.
  - Намален брой на наказаните ученици.

- Намаляване на дела на ранно отпаднали от обучението – наблюдение на учениците, диагностициране, сигнализиране на училищното ръководство и екипа за личностно развитие.
- Прилагане на механизма за ранно предупреждение за различни рискове и работа с екипите за личностно развитие и Обществения съвет.
- Участие в училищни клубове, извънкласни мероприятия, дейности и инициативи
  - Брой участници в училищни клубове, извънкласни учебителни дейности и дейности по интереси.
  - Брой реализирани кампании и доброволчески дейности.
- Други
  - Брой учители, повишили квалификацията си.
  - Подобрена материална база в училището.
  - Брой реализирани проекти.
  - Подобряване на взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, университети и всички заинтересовани страни.
  - Информирание на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на учениците и образователната институция чрез публикуване на информация на сайта на училището и в социалната мрежа.

6. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО. КРИТЕРИИ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

- Управление на институцията – ефективно разпределение, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образованието.
- Образователният процес – обучение, възпитание, социализация.
- Взаимодействие на всички заинтересовани страни.

7. МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Усъвършенстване на процесите на управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания:

7.1. Подобряване на работната среда чрез:

- Прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните.
- Осигуряване на достъпна среда.
- Модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура.
- Развитие на организационната култура.

7.2. осигуряване на развитие на персонала чрез:

- Подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите.

- Изграждане на култура за осигуряване на качеството.
- Създаване и поддържане на открита и ясна комуникация.
- Повишаване на ефективността на административното обслужване.
- Повишаване на мотивацията и инициативност на всички участници в процеса на образование и обучение.

7.3. Подобряване на резултатите от обучението чрез:

- Повишаване на мотивацията на обучаемите.
- Повишаване на активността и изявиите на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати.
- Създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.

7.4. Подобряване на взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни чрез:

- Разширяване на възможностите за практическо обучение в реална работна среда.
- Проучване и прилагане на добри практики на сродни институции.
- Подобряване на възможностите за достъп до информация за участниците в образованието и обучението.
- Информирание на общността и заинтересованите страни с добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението.
- Участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образование и обучение.

8. МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

8.1. Методическо подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството. Включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

8.2. Мониторингът е вътрешен и външен. Резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качество в съответната институция.

8.3. Вътрешният мониторинг се осъществява от директора, съответно от ръководителя на институцията.

8.4. Методическото подпомагане и външния мониторинг се осъществяват за училищата от МОН и регионалните управления по образованието.

9. ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране за вътрешната система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират със средствата от субсидия по формула и от собствени приходи.

Ползване и на други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми, проекти и др. заложи в СФУК.

ХІІ. ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

1. УВОД

Настоящата програма цели да подчертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Любен Каравелов“ и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищно и училищно образование
- Наредба за приобщаващо образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Закон за защита на дискриминацията
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно неговите интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в СУ „Любен Каравелов“ са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени от или жертва на насилие, деца сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и пр. с други идентифицирани нужди.

2. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в СУ „Любен Каравелов“ за координатор е определен педагогическият съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващо образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от координатора и училищен психолог. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва също така различна екипна работа между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическите специалисти или консултант от кариерен център, също е част от общата подкрепа на учениците от първия до последния клас за училището. Описаните в ПДУ морални и материални награди също са част от предоставяната обща подкрепа. Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващо образование.

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните подробности на определен ученик в СУ „Любен Каравелов“. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование. Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- Деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- Деца с хронични заболявания
- Деца в риск
- Ученици с изяви дарби

Допълнителната подкрепа включва:

- Работа с ученик по конкретен случай
- Психо-социална рехабилитация
- Рехабилитация на слуха
- Зрителна рехабилитация
- Рехабилитация на комуникативни нарушения
- Осигуряване на достъпна архитектурна среда
- Специализирани средства
- Ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако регионалният център препоръчва допълнителна подкрепа, но ако родителите откажат, СУ „Любен Каравелов“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага, помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика , а също така се изготвя и индивидуален учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изяви дарби също се изготвя индивидуален учебен план.

3. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	2023 - 2028	психолог, координатор	
Екипна работа на учителите от даден клас	2023 - 2028	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 15.09	директор	Д. Бостанджиев
Награждаване на ученици	2023 - 2028	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Предоставяне на книги от училищния фонд	2023 - 2028	класни ръководители	отбелязване деня на книгата, седмица на грамотността
Представяне на дейности по интереси в училището	15.09	учители ЦОУД	
Идентифициране на ученици със СОП	2023 - 2028	класни ръководители, учители, психолог, ресурсен учител	
Оценка на потребностите на ученици със СОП	2023 - 2028	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	2023 - 2028	логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	2023 - 2028	психолог	Г. Бакалова
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище; работа в	2023 - 2028	директор, заместник-директор,	

Механизъм за безопасно училище		учители, психолог, педагогически съветник, длъжностно лице - РНИКТ	
Организиране и провеждане на училище за родители	2023 - 2028	психолог	при желание на родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	2023 - 2028	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	2023 - 2028	УКБППУ, директор, районна администрация	

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани. Всички участници в образователен процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.